

Dsida Jenő: Hálaadás

Köszönöm Istenem az édesanyámat!

Amíg ő véd engem, nem ér semmi bánat.

Körülvesz virrasztó áldó szeretettel,
Értem éjjel-nappal dolgozni nem restell.

Áldott teste, lelke csak érettem fárad,

Köszönöm Istenem az édesanyámat!

Köszönöm a lelkét, melyből reggel, este
imádság száll Hozzád, gyermekéért esdve.

Köszönöm a szívét, mely csak értem dobban
itt e földön senki sem szerethet jobban! -

Köszönöm a szemét, melyből jóság árad,

Istenem köszönöm az édesanyámat!

Te tudod, Istenem - milyen sok az árva,

Aki oltalmadat, vigaszodat várja.

Leborulva kérlek: gondod legyen rájuk,
Hiszen szegényeknek nincsen édesanyjuk!

Vigasztald meg őket áldó kegyelmeddel,
Nagy-nagy bánatukat takard el, temesd el!

Áldd meg édesanyám járását-kelését,
Áldd meg könnyhullatását, áldd meg szenvedését!

Áldd meg imádságát, melyben el nem fárad,

Áldd meg két kezével az édesanyámat!

Halld meg jó Istenem, legbuzgóbb imámat:

Köszönöm, köszönöm az édesanyámat!

Fények és árnyak Nagyböjti hangverseny Leányváron

Ezen a márciusi hétvégén dermedten figyelte az ország a megdöbbentő eseményeket. Elmaradtak a nemzeti ünnep rendezvényei, autósok ezrei éjszakáztak a hóbuckákban az autópályákon, kisgyerekekkel, élelem, meleg ital, megfelelő ruházat nélkül, ijedten, tanácstalanul. A katasztrófa helyzet azonban felébresztette a jót az emberekben: sok százan, ezren fogtak össze, hogy segítsenek a bajbajutottakon.

Mert együtt könnyebb. És mert még létezik az, hogy "Együtt". Itt nálunk, Leányváron is. A muzsikában nincs önzés. Csak összefogás. Együtt muzsikálás. Ha ráhangolódunk egymásra, harmóniára találunk. Ez csak együtt lehetséges. Egy zongora, egy cselló, egy fuvola, egy hegedű, néhány énekes, akik egységet alkotnak, mert van, aki összefogja őket.

Március 17-én különleges élményben lehetett részük a leányváriaknak. Egy gyönyörűen, érzékenyen megkomponált előadást láthattak azok, akik ellátogattak késő délután a templomba. Már sötétedett, a kinti fények érdekes természetes árnyékokat rajzoltak az ablakokon át az épület belső falára. Az oltár mellett, mintha kissé megtört freskók lennének, gyönyörű képek váltogatták egymást. Mintha könnyeinken keresztül látnánk a keresztek, sírokat, esőcseppeket, természeti tájakat, megtörve, mint az anya, aki halott fiát siratja. Az anya gyászára felsír a hegedű, zokog a cselló, jajong a fuvola, fájdalomtól remeg az énekhang, és szinte érezzük a szenvedést, Krisztus útját a kereszttel. A félhomályban gyertyák, pici lámpások világítanak, a templom falán a diavetítés fénye keveredik a kintről beszűrődő árnyékokkal tökéletes harmóniában XVI. Be-

nedek pápa gondolataival, melyeket Antal atya oszt meg az egybegyűltekkal.

A műsor Liszt Ferenc Via Crucis című művének részletével indult, majd a nagyböjti időszakhoz illő egyházzenei hangszeres és énekes szólók, együttesek váltogatták egymást. Lee, Durante, Stradella, Lotti, Händel, Bach, Gluck művei után Webber Requiemjének Pié Jesu-ja, végül pedig Mozart Ave verum corpora koronázta meg az estét.

Mezős Gabi, a muzsikás csapat lelke a szívét is beleadta ebbe a műsorba. Ez alkalommal nemcsak a hangzásra, hanem a látványra is koncentrált, hetekig keresgélte a megfelelő képeket a zeneművekhez, melyeket a templom falára vetítettek, hogy hang és látvány együtt fejezze ki a megfelelő érzést.

A csapat pedig egyre jobb! A Német Nemzetiségi Dalkör Földi János vezetésével felnőtt új szerepköréhez, egyre szebben énekelnek. Gyönyörű szólókat, duetteket, tercettet hallottunk Csátiné Solymosi Beától (ének), Hirsch Fruzsínától (fuvola), Mezős Gabriellától és Balázstól (ének), Pédlné Pácz Enikőtől (cselló), Varga Katalintól (hegedű) és Venczel Lillától (ének). Zongorán Csátiné Solymosi Beáta, Mezős Gabriella és Venczel Lilla játszottak. Újdonság volt az a capella énekegyüttes (tagjai: Baumstark Csilla, Csátiné Solymosi Beáta, Hirsch Fruzsina, Mezős Gabriella, Pédlné Pácz Enikő, Pifkó Célia, Varga Katalin, Venczel Lilla). Szép kezdeményezés.

Jó, hogy ennyi énekelni, muzsikálni vágyó fiatal van a mi falunkban. Jó, hogy ilyen lelkesedéssel összefognak a maguk és mások öröme, jó, hogy van, aki lelkesíti és összefogja, és van, aki támogatja őket álmaik valóra váltásában.

Köszönjük Antal atyának és Mezős Gabinak, valamint az összes résztvevőnek ezt a szép estét.

Leányvár, 2013 Húsvét.

Farkas Rose-Marie

Megemlékeztünk 1946. március 24-ről

A Leányvárról elűzött családokkal 1946. március 24-én 11 óra 30 perckor elindult a vonat az ismeretlenbe. Az elmúlt pár évhez hasonlóan az idén is koszorút helyeztek el a templomi emléktáblánál leányvári képviselőketbe öltözött fiatalok. Plébánosunk röviden emlékezett az egykori leányváriakra. A fel-

újított tűzfalas, fehérre meszelt parasztházban, ahol a falumúzeum is helyet kapott, és ahol az iskolai német órákat is tartják, emléktábla emlékeztet 1946. március 24-re.

Kitelepítési megemlékezés 2013

Honvágyról szóló dalaink éneklése közben együtt gondoltunk a vasútállomáson, a nagy fa alatt misével elbúcsúztatott családokra, szomszédokra, rokonokra, barátokra, a faluközösségből és az országból kiteszítettakra. Kétségbe esve hagyták itt a családi otthonot, földet, templomot, temetőt, rokonokat és a biztonságot.

Mi akkor gyerekként, 3 és 6 évesen a vonaton töltöttünk egy éjszakát. Bányász apáink kitelepítési mentesítését elfogadva kiszállhattunk a vonatból. Tettük és napjainkban is tesszük a kötelességünket.

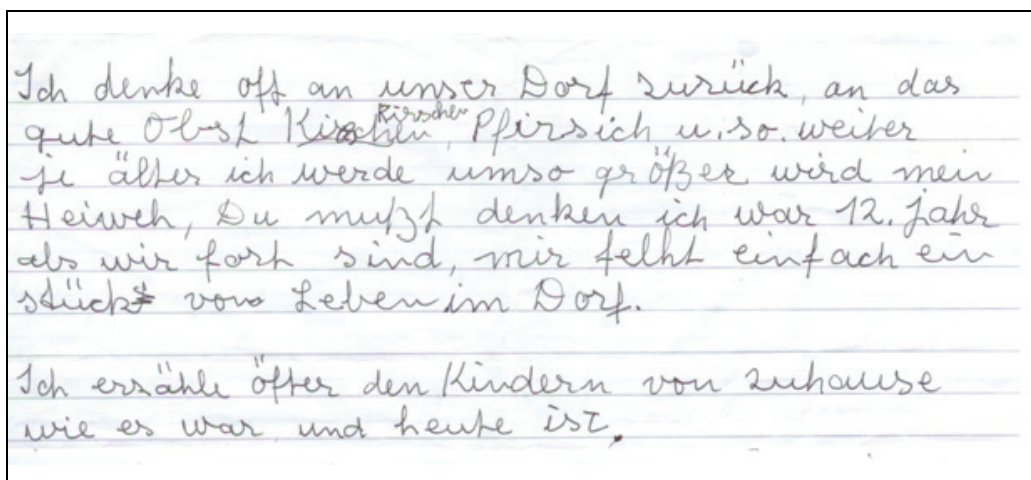
Emlékezünk, őrizzük szokásainkat, nyelvünket, dalainkat, táncainkat azokkal, akik ma Leányváron élnek.

A több mint 60 németországi településre szétszórta leányváriak új hazájukban próbáltak újra otthont teremteni. Az idősek várták az itthoniak üzeneteit, hogy mikor jöhetnek haza, mert a haza számukra egész életükben szülőhelyüket jelentette. A dalok a honvágyukról ismerősen szólnak, de vajon milyen gondolatokkal élnek napjaikat a mai Németországban?

Vannak emberek, akik a múltban élnek, nem nosztalgikus ábrándozásból. Rabjai az időnek, és nem tudnak lelki gyötrelmeik emléktől szabadulni.

Ők gondolatban most is otthon vannak, saját házaikban, szomszédaikkal, rokonaikkal, vagy a földjeiken, amelyeket gondos szorgalommal műveltek. Ők egymással napjainkig is leányváriasan beszélnek, mint egykoron otthon. Telefonjaik, leveleik közel hét évtized távlatából is a honvágyról szólnak.

Nézd meg, áll-e még a diófánk a kertünkben! – kérdezik a hosszúra nyúló telefonos beszélgetéseinkben. Egy levélrészlet egy nyolcvanéves egykori rokonunktól, akit tizenkét évesen üztek el leányvári otthonából:

„Sokat gondolok vissza a falunkra, a finom gyümölcsökre. cseresznyére, barackra és így tovább. Minél idősebb leszek, annál nagyobb lesz a honvágyam. Gondolhatod, én 12 éves voltam, amikor elmentünk - egyszerűen hiányzik egy rész a faluban telt életemből. Sokat mesélek a gyerekeknek, hogyan is volt régen és milyen ma.”

Napjainkban a megkoszorúzott emléktáblák, a népviseletbe öltözött fiatalok, a német nyelvű szentmise és a szép dalaink azt jelentik számunkra is, hogy bánatainkban, örömeinkben is együtt kell élnünk.

Leányvár, 2013. április 5-én

Szakmár Jánosné, szül. Eifert Rozália

Schmidt Antalné, szül. Schiszler Gizella

Rövid hírek iskolánk mindennapjaiból

2013. április 4-én, Tatabányán rendezték a **megyei német nemzetiségi tanulmányi versenyt** az 5 – 6. osztályos tanulók részére. Iskolánkat 2-2 tanuló képviselte. Az 5. osztályos Büchinger Viktória és Molnár István a teljes mezőynél jobbnak bizonyult, így ők 1. helyen végeztek, míg a 6. osztályos Papp Melinda és Dósa Vanda 6. helyezést ért el. Felkészítőjük: Leányvári Gabriella

Április 11-én, a költészet napja alkalmából szerveztek **területi szavalóversenyt** a Dorogi Városi Könyvtárban. A versenyre összesen kb. 60 diák nevezett, közülük 4 leányvári tanuló: Balázs Dániel (2.o.), Safár Márton (4.o.) Dósa Vanda és Csáti Berta (6.o.). Az 1-2. osztályosok mezőnyében Balázs Dániel, az 5-6. osztályosok között pedig Dósa Vanda egyaránt első helyezett lett. Felkészülésükben mind osztályfőnökeik (Nádasdi Lászlóné, Kreisza Andrea, Urbánné

Szeremlei Katalin), mind szüleik segítették a tanulókat.

Április 12-én ismét a németeseké volt a főszerep: a Csolnok és Környéke Körzeti Általános Iskola szervezte a **3-4. évfolyamos diákok megyei német nemzetiségi tanulmányi versenyét**, melyen iskolánkból Büchinger Róbert és Molnár Endre (3. osztály), illetve Szabó Réka és Valovics Kíra (4. osztály) vett részt. A rettentő szoros versenyben 3. osztályosok az ötödik, a 4. osztályosok a hetedik helyen végeztek. Felkészítőjük: Misik Hajnalka

Ezúton is gratulálunk minden egyes tanulóknak, akik valamely versenyen megmérettették tudásukat, hiszen sokat készültek, és ez mindenképp a javukra válik!

Április 8-9-én lezajlott az iskolai beiratkozás. Iskolánkba 13 kisgyermeket írtattak be a 2013 / 2014-es tanévre. A leendő elsősök osztályfőnöke Kreisza Andrea lesz.

Falutakarítás egy kisdíák szemével

Szombat reggel vidáman és izgatottan ébredtem, várva, hogy megtisztíthassam a környezetemet. 9 órakor mindenki a Hivatal előtt gyülekezett. A Polgármester úr kiosztotta a láthatósági mellényeket és a kesztyűket, majd csapatokat alkottunk. Minden csapat más-más irányba indult. Mi heten voltunk együtt: osztályfőnökünkkel, Andrea nénivel a Kálvária utcát jártuk végig és tisztítottuk meg. Nálunk négy zsák meg szeméttel, a rengeteg cigarettacsikk összegyűjtése volt a legnehezebb. Végül mindet összeszedtük, sőt, még a Panoráma utcáig is elmentünk. Fél 12-kor értünk haza.

Nagyon élveztük ezt a délelőtti. Máskor is megyünk, ha lesz lehetőség.

Galonics Lilla

4. osztályos tanuló

Asztalitenisz

A fura tavaszi időjárás miatt ugyan kicsit akadozva, de folytatódtak a küzdelmek a megyei bajnokságban. Ismét szoros, látványos meccseket láthattak a kilátogató szurkolók, akiknek ezúton is köszönjük a sok biztatást.

I. osztály

15. forduló: Leányvár SE I 7:11 Esztergom ASE II

A tavaszi szezonra formába lendülő, idén még pontot sem vesztő Esztergomiak ellen vívtuk a forduló rangadóját. Remek mérkőzést játszottunk, 7 db 3:2-es meccsel, amiből ismét rosszul jöttünk ki, ugyanis ebből a vendégek hatot megnyertek. Így Szikora Bence nagyszerű teljesítménye most nem volt elég két pont megszerzéséhez.

Győzelmek: Szikora M. – Jókai Cs. páros, Szikora B. 4, Szikora M. 1, Jókai Cs. 1

16. forduló: Tokod SE II 8:10 Leányvár SE I

Az előző fordulóban elszenvedett szoros vereség után nem kesereghettünk sokáig, ugyanis a következő meccsen Tokod ellen kellett színre lépünk. Az őszi fordulóban hazai pályán eléggé kikaptunk tőlük, most itt volt az esély visszavágni nekik. Végig fej-fej mellett haladtunk, több érdekes eredménnyel (pl. Csongor kikapott az ellenfél leggyengébb játékosától, majd simán megverte a tavaly még NB-t játszó Ressler Károlyt). Végül mi örülhetünk a meglepő, de kiérdemelt sikernek. Ezen a napon egységesek voltunk, és mindenki hozzá tett az értékes győzelemhez.

Győzelmek: Szikora K. – Szikora B. páros, Szikora B. 3, Szikora M. 3, Szikora K. 2, Jókai Cs. 1

17. forduló: Leányvár SE I 7:11 Ács I

Ismét rangadó, ismét szoros meccsek, ismét vereség. Az Ácsiak ugyan papíron nagyobb erőt képviselnek, de mi reménykedtünk, hogy meglephetjük őket. Sokáig nyílt volt a meccs, de a végét ők bírták jobban. A fejlődés látszik a tavalyi eredményekhez képest, de még mindig van hová előre lépni.

Győzelmek: Szikora B. – Szikora K. páros, Szikora K. 2, Szikora B. 2, Jókai Cs. 1, Szikora M. 1

II. osztály (Bánffy Domokos beszámolója)

15. forduló: Leányvár II 4:14 Tardos Hegylakók

Az első helyen álló Tardost fogadtuk Leányváron. Kemény küzdelem van a hátunk mögött. Nagyon nehéz eset a Tardosi csapat. Egyik játékosuk NB-s játékosokat is meg tud verni a úgynevezett "szemcsés" gumival rendelkező ütőjével. Az esélytelenek nyugalmával játszottunk. Ennek ellenére a második legjobb játékosukat Szikora Ágoston és Márton Tamás is meg tudta fogni. Ez szép eredmény tőlük. Reméljük, jövőre már nem hoz velük össze a sors.

Győzelmek: Márton T. 3, Szikora Á. 1

16. forduló: Tata III 13:5 Leányvár II

A nagy márciusi hófúvásoknak azon a bizonyos csütörtök estéjén kellett volna lejátszalnunk ezt a mérkőzést, de emiatt elhalasztottuk két héttel. A szabályok értelmében ez rendkívüli helyzet volt, ezért nem számított egy csapat halasztásának sem. Ez azért fontos, mert egy csapat csak kétszer halaszthat egy félévben, és a Leányvár II-nek már volt egy halasztása. A mérkőzést végül összehoztuk, és végre játszott a szakosztályvezetőnk, Dósa Mihály is. Sikerült több mérkőzést nyernünk, mint a tavalyi őszi szezonban. Látszik a tatai komoly edzések munkája. Van mit tanulnunk, és van hová fejlődünk. Élvezetes mérkőzés volt.

Győzelmek: Márton T. 3, Dósa M. 2

17. forduló: Leányvár II 8:10 Máriahalom KSK

Egy régi, a megyében elismert csapattal játszottunk, amely csapat a szóbeszéd szerint meg fog szűnni. Reméljük, nem így lesz. Nagyon szoros mérkőzést játszottunk köszönhetően Dósa Mihály és Márton Tamás kiváló teljesítményének. Szerencsére mindenki hozzá tudott tenni a csapat eredményességéhez, de még ez sem volt elég a pont megszerzéséhez. Nagyon erős csapattal álltak ki a máriahalmiak. Biztató, hogy felfelé ível a csapatunk teljesítménye.

Győzelmek: Dósa M. – Bánffy D. páros, Dósa M. 4, Márton T. 2, Szikora Á. 1

Gratulálunk mind két csapat játékosainak!

Idén Pilismaróton rendezték meg a megyei utánpótlás bajnokságot. Négy fiatal versenyzővel képviseltük a Leányvári színeket. Dósa Vanda és Kun Tóbiás a verseny során értékes tapasztalatokkal gazdagodott, de helyezést most nem sikerült elérniük. A Szikora Márton – Szikora Ágoston kettős ifi versenyszámban a második helyet szerezte meg. Sőt, Szikora Márton az ifi egyéni döntőjében is érdekelt volt, ahol remekül helyt állt a már NB II-ben játszó tatabányai ellenfelével szemben, de szoros vereséget szenvedett. Gratulálunk az elért második helyekhez! Ezek az eredmények jól jelzik, hogy Leányvár milyen fontos szerepet játszik a megyei asztalitenisz életében.

Továbbra is szeretettel várjuk a nézőket a hazai meccseinkre. A következő meccs időpontja a szokásos helyeken (kulturóthton, felső bolt, fodrász, tűzoltószerár) kirakott plakáton megtekinthető.

A NAGY SIKERRE VALÓ TEKINTETTEL ÚJRA LESZ FALUPINGPONG

A KÖVETKEZŐ IDŐPONT MÁJUS 5. (VASÁRNAP) 16 ÓRA.

Ütőt és labdát biztosítunk. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Szikora Bence

A Leányvári Judo SE története 1998 – 1999

Folytatjuk a Leányvári Judo SE múltbéli eredményeinek felidézését. Listánk természetesen nem teljes, hiszen lehetetlen lenne felsorolni azt a rengeteg megyei, régiós, országos, hazai és nemzetközi versenyt, illetve edzőtábort, melyen falunk judosai részt vettek.

1998

- Fekete Klára a KSI-Leányvár színeiben az olimpiai női „B” keret tagja.
- A junior nemzeti bajnokságon, Budapesten Sándor Klaudia 70 kg-ban 5., Vezér Teofil 73 kg-ban 3., Deák Attila 90 kg-ban 5. helyen végzett. (Ezen a versenyen Vezért Teofil súlycsoportjában versenyzett Ungvári Miklós, a tavalyi londoni olimpia ezüstérmese, Deák Attila súlycsoportjában pedig Hadfi Dániel, a későbbi világbajnok lett magyar bajnok.)
- Szintén Budapesten rendezték az ifjúsági női országos bajnokságot 1998 novemberében, ahol a leányvári lányok ismét remekeltek: Baumstark Beáta 44 kg-ban 3., Sándor Klaudia 70 kg-ban 2., Fekete Klára +70 kg-ban 1. helyen végzett.
- A serdülő férfi magyar bajnokságon Horváth Krisztián 40 kg-ban az 5., Kupi Zoltán +70 kg-ban a 2. helyet szerezte meg.
- A serdülő nők egyéni nemzeti bajnokságát Ajkán rendezték. Varga Karolina 48 kg-ban 5. lett, még Péter Anikó 36 kg-ban és Baumstark Beáta 44 kg-ban egyaránt a dobogó 3. fokára állhatott fel.
- A diák „A” korosztály nemzeti bajnokságán is szép sikereket értek el a leányvári versenyzők: Gurin Vilmos bronzérmes lett, Szabó Kitti pedig az 5. helyen végzett. (Kitti súlycsoportjában a későbbi olimpikon, Csernoviczki Éva lett aranyérmes.)
- Diák „B” korosztályú versenyzőinknek sem volt oka szégyenkezni: 28 kg-ban Divity Tímea ötödik, 49 kg-ban Kupi Ildikó második, +49 kg-ban Lizenbold Leila szintén második helyezést ért el.
- A diák „C” korcsoportban Gurin Terézia lett bronzérmes.
- A csapatbajnokságok eredményei is jelzik a leányvári judosok szép eredményeit: junior csapatbajnokságon a férfiak összesítésben harmadik, a nők második helyen végeztek. Az ifjúsági CSB-n a lányok 2., a serdülők csapatbajnokságán a lányok a 3., míg a diák „B” korosztály leányai (Dévity Tímea, Sándor Tünde, Nádas Zsuzsa, Gubó Krisztina, Kupi Ildikó és Lizenbold Leila) első helyen végeztek.
- Az 1998-as judo évkönyv az I. osztályú női sportolók között említi Sándor Klaudiát. A kiváló ifjúsági sportolók között olvashatjuk Fekete Klára, Baumstark Beáta, Varga Karolina, Sándor Klaudia és Deák Attila nevét.

1999

- Ebben az évben Fekete Klára már a felnőtt I. osztályban versenyzett. Az októberben, Miskolcon megrendezett nemzeti bajnokságon kitűnő versenyzésének eredményeként ezüstérmes akasztottak a nyakába.
- A seniorok is megmérettették magukat Budapesten: a 30-39 évesek korosztályában a leányvári színekben versenyző Orsós József első, Turcsány Attila pedig második helyen végzett. A 40-49 évesek mezőnyében Bódi Mihály második,

Pócsföldi Gábor harmadik helyezett lett. Az 50-59 évesek 90 kg-os súlycsoportjában Pfluger Antal bronzérmes lett. Szép eredményeiknek köszönhetően a seniorok egyesületi pontversenyében a leányvári judosok a harmadik helyen végeztek.

- A juniorok nemzeti egyéni bajnokságán szintén szép eredmények születtek: Deák Attila (a TFSE versenyzőjeként) 90 kg-ban 3., Baumstark Beáta 48 kg-ban 5., Varga Karolina 52 kg-ban 3., Sándor Klaudia 78 kg-ban 4., Fekete Klára (a KSI-Leányvár színeiben) +78 kg-ban első helyen végzett.
- Az ifjúsági férfi országos bajnokságon Kupi Zoltán az „A” és a „B” mezőnyben is indult. Az előbbiben ötödik, míg utóbbiban harmadik helyezést ért el.
- A miskolci ifjúsági nemzeti bajnokságról Baumstark Beáta (48 kg), Varga Karolina (52 kg) és Sándor Klaudia (70 kg)

egyenként egy-egy bronzéremmel térhettek haza.

- A serdülő országos bajnokságán Mogyorós Gábor, Horváth Krisztián, Dévity Tímea és Baumstark Beáta egyaránt ötödik helyezést értek el saját súlycsoportjukban, míg Varga Karolina 52 kg-ban magyar bajnok lett ebben évben.
- Fiúk diák „C” korosztályának magyar bajnokságán Baksa Gergő harmadik, Kiss Gergő pedig második helyezett lett.
- A lányok diák „A” nemzeti bajnokságáról három éremmel térhettek haza a leányváriak: Sándor Tünde (38 kg) bronzéremmel, Lizenbold Leila (56 kg) ezüstéremmel, míg az öt legyőző Kupi Ildikó aranyéremmel lett gazdagabb. A csapatbajnokságot ezen a versenyen a leányvári lányok nyerték.
- A diák „B” korosztály magyar bajnokságán Gurin Terézia ezüstérmet szerzett, a diák „C” korcsoport versenyzője, Ónodi Éva ötödik helyen végzett.

Junior válogató verseny

Budapesten az UTE csarnokában rendezték a junior válogató versenyt, ahol a leányvári judosok remek eredményeket értek el. Kiváló teljesítményt nyújtott Szabó Katinka, Rábai László, Szabó Frigyes, Faragó Norbert és Rábai Attila.

Egyéni eredmények: 57 kg Szabó Katinka 1. hely, 78 kg Garzó Rebeka 2. hely, 100 kg Szikora Kristóf 2. hely, 70 kg Rábai Boglárka 3. hely (még ifi korú), 55 kg Faragó Norbert 3. hely, Gard Balázs 5. hely, 66 kg Szabó Frigyes 3. hely, 90 kg Rábai László 3. hely, 60 kg Gard Richárd 5. hely, 81 kg Rábai Attila 5. hely.

Szenior Nyílt Magyar Bajnokság

A százhalombattai városi sportcsarnok adott otthont a Szenior Nyílt Magyar Bajnokságnak, a versenyen 14 ország 200 fő versenyzője vett részt. A leányvári szenior judosok remek versenyzéssel kiváló eredményeket értek el.

Egyéni eredmények: 63 kg Baumstark Beáta 1. hely (F1 25-30 év), 81 kg Schatz Balázs 2. hely (M1 30-35 év), 90 kg Oláh Szilárd 2. hely (M1 30-35 év), 81 kg Pfluger Antal 3. hely (M8 65-70 év)

Felkészítő edzők: Pfluger Antalné, Pócsföldi Gábor, Szabó Ferenc és Pfluger Antal

A leányvári bírók kiválóan közreműködtek a nemzetközi versenyen: Bíró Szabolcs, Garzó Áron, Kótai Barnabás, Kreisz Ádám, Péntek Zoltán, ifj. Pócsföldi Gábor, Vadas Dániel, dr. Varga Márk és Zorics Richárd.

Pfluger Antal

SE elnök

Emlékezés az egykori híres, leányvári zenészekre (II. rész)

„Es tönte hell und schmetternd drein

Die Blasmusik, das muß so sein.”

P.Heinz

Egy budatétényi sváb költő e tömör, rimés két sorban így írja: *A fúvószené tisztán zengjen, és harsogva szóljon.* A dorogi, pilisvörösvári és pilisborosjenői zenei kapcsolatokat környezetünk más, neves és a maga korában rendkívül sikeres zenekarokkal, komponistákkal kell kiegészítenem.

A 19. sz. első felében a zsámbéki Josef Gung'l segédtanító és katonazenész Európa országain kívül még Amerikába is eljutott népes és híres zenekarával. Grazban telepedett le, ahol csak „a grazi Strauß”-nak aposztrofálta a nép. 1990-ben Németországban „Egy elfelejtett komponista Josef Gung'l melódiái” címmel jelent meg műveiből egy zenei válogatás.

A híres budaörsi Sylvester Herzog életét is a sváb fúvószenének szentelte. Németországi sikerei után, mint kitelepített magyarországi sváb komponistáról 1973-ban Nécsekrelzben utcát neveztek el. A németországi leányváriak első hazalátogatói hozták a fúvószenei kislemez-felvételeket, melyeket az 1960-as években a kisebb hazai zenekarok lekottáztak és műsorukra tűztek. „Ernst Mosch mit seinen Egerländer Musikanten” című lemezei megbecsült ajándékai voltak a fúvószené hazai kedvelőinek. A híres egerlandi zenekarban öt magyarországi származású sváb zenész is muzsikált. Közülük Georg Ernst közreműködésével kerültek piacra a közkedvelt telefunkon kislemezek. A dorogi hanglemez gyárban elkészült a „Groß aus Dunaharaszti” című nagylemez. Az interneten ma is elérhető az első világháború

évéinek magyarországi fúvószenéje, a „Budakeszi sváb zenekar” címmel.

A magyarországi németek fúvószenéje és népdalkincse iránti növekvő igényt jelzi a „Reich brüderlich die Hand” (Nyújtsatok testvéri jobbot) című országos rendezvénysorozat, amely után megjelentek a törökbálinti, taksonyi, soroksári és pilisvörösvári fúvószenekarok hanglemezei. Baranyai és tolnai népdalok mellett 1988-ban a „Bei uns in Csolnok” című zene- és énekkari feldolgozás is megjelent hanglemezen.

2008-ban halt meg Németországban Robert Rohr, aki a gazdag magyarországi sváb zene múltjáról több értékes tanulmányt írt. Zenei gyűjtése, a „Blasmusiklieder” napjaink egyik legteljesebb gyűjteményei közé tartozik. Válogatásában találjuk, a „Die Rosen der Liebe”.c örökzöld keringőt.

E bevezetőből egy érdekes történet vezet el bennünket a háború utáni leányvári zenekari múlt részletéhez. A történetet az egykori leányvári levantezenekar vezetőjének és később Leányvár zenei mindenésének, Schmidt Antalnak lánya, ifj. Engler Györgyné, szül. Schmidt Margit mondta el.

Idős Schmidt Antal fia, az ifjú Schmidt Antal, a vegytisztító szakmát Perbálon tanulta. Perbáli mesterének, Németh István úrnak két testvére is énekelt a híres egerlandi zenekarral, és ők hozták a vegytisztító mesternek az első hanglemezeket, amelyeket a fiatal tanuló meghallgatásra kölcsönkért. A zenész apa éjfélekig, hajnalokig hallgatta a lemezeket és lekottázta a dalokat.

Így került a Schmidt zenekar repertoárjába több népszerű zenei darab (Rauschende Birken, Urlaubschein, Egerland Heimatland „Grüss Gott ihr Freunde), amelyek címeire Margit még ma is emlékszik. Az apa már ismerősként vitte fiát Németh István úrhoz, a jó nevű vegyztisztító vállalkozóhoz. Az ismeretség háttérében egy átmulatott lakodalmom is lehetett, hiszen a Schmidt zenekar perbáli esküvőkön is muzsikált. Ez esetben a muzsika kölcsönös szeretete a magyarázata az akkoriban még ritkaságszámba menő szakma választásának. A történet valószerűségét igazolja, hogy a fiú szakmáját és a zenét is szerette, Németh István úr és felesége, Magdolna asszony pedig a sváb zene megszallottjai voltak.

A kottákat a zenekarvezető menyee, Schmidt Antalné, született Schiszler Gizella megőrizte az utókornak.

Schmidt Antal, a hatgyermekes családfő apai rokonai dorogiak, a feleség, Baumstark Erzsébet felmenői pedig pilisvörösváriak voltak. Egy 1931-ben készült szép fényképen csodálhatjuk meg a fiatal párt. A kép készítésekor Antal 20, Erzsébet pedig 17 éves volt. A képen még elmosódva olvasható: „Schmidt Antal, Baumstark Erzsébet Leányvár; Budapest, Csali(?) utca 34. 4. em. 12. ajtó” (valószínűsíthető, hogy Erzsébet itt szolgálhatott). Az életük virágjában lévő fiatal pár kezükben egy rózsával és trombitával, tiszta, szép tekintetükkel, ünneplő ruhájukkal, egy induló közös életről minden szépséget kifejez. Az udvariasság szerint a választott szépségnek kellett volna ülnie a díszes széken, de Erzsébet és a fényképész is bizonyára jól tudta, hogy szép viselete így kifejezőbb, jobban érvényesül. 1932-ben kötöttek házasságot a leányvári templomban. Hat gyermekük született (az első fiúgyermek korán meghalt). Az apának a család részére mindent előteremtő igyekezetében a kétlakiak munkás élete jutott. A dorogi karbidgyárban dolgozott, ahol – folyamatos üzem lévén – hétféteken és ünnepeken is várta őt a munka. Egy alkalommal, egy hétfégén lányait is elvitte az üzembe, ahol ők közös éneklést rögtönözve múltatták az időt. Az ének, a zene szeretete általános volt a családban. Saját és bérelt földjeiket a család segítségével művelték. Szőlőjükből jó rizling bor készült, amiből a zenekari próbákra is mindig jutott. A zenével való elmélyültebb kapcsolata a leányvári levantezenekarral indult. A zenekar törzshelye az olvasókör volt. (A mai salakos kézilabda pálya területén állt az épület.) Bálokon többnyire az olvasókörben muzsikáltak. A Groß kocsmában (a mai polgármesteri hivatal mellett) a Heintz zenekar muzsikált, de kisebb zenekar a Kreidl kocsmában is volt a báli szezonban (a mai óvoda épülete).

A leventezenekart a '40-es években készült fényképen láthatjuk. A képen balról jobbra az állósorban: Jillich Jakab, Moller Mihály, Klotz (?), Sturcz Tamás, Bartl János, Locher Ferenc (kisdobosként takarva). Az ülősorban Gölcz Tamás, Majer Antal, Schmidt Antal, Sturcz Lőrinc és Jillich József látható. A leventezenekar a háború közeledtével (katonai behívók) létszámában megfogyatkozott, majd a kitelepítéssel megszűnt.

A zenekar tagjainak egy csoportja még egy utolsó közös muzsikája a leányvári vasútállomáson volt, amikor a kitelepítettektől búcsúztak az itthon maradók. Gölcz Tamás, Majer Antal, Schmidt Antal, Bartl János, Sturcz Tamás és Sturcz Lőrinc „búcsúszimfóniáját” könnyezték meg az itthon maradók és a vagonokba zsúfolt emberek. A kitelepítettekkel a vonat a németországi herbrechtingeni lágerbe érkezett. A kétségbeesés és a bizonytalanság görcseit oldotta Béli

István harmonika muzsikája. A táborban, hátracsapott kalappal látható zenész arcán talán több a bánat, mint az öröm. A zenész mentalitásra jellemző az is, hogy a kevéske holmi között a harmonika is helyet kapott. Az Ő életük csak muzsikaszóval volt teljes.

Az itthon maradt zenészeket Schmidt Antal és Sturcz Lőrinc gyűjtötte csoportba. Kezdetben egy csoportban muzsikált a két jó trombitás, majd egy-egy külön kiségyüttest alakítottak. Mindketten felismerték, hogy a „kölsönzenészek” alkalmi vendégmuzsikálása helyett fiatal zenészek nevelésével állandó helyi együttesek jöhetnek létre. Schmidt Antal fiát és két vejét is megtanította a zenélésre. Antal fia szinte akaratlanul is megtanulta a trombitálást, mert kicsi korától ott sertepertélt az otthonukban tartott zenekari próbákban. A fiú először dobos akart lenni, de később a trombitát választotta. Ifj. Engler György harmonikán tanult, majd váratlan fordulattal ő is átállt a trombi-

tára. Schmidt Antal jól megtanította későbbi vejét is a trombitálásra. Ingyen, önzetlenül tanított, pénzt nem fogadott el, de később a hosszas kérlelésre - „Na jó, akkor hozzatok 5 mázsa szenet és legyen ez a tanítás fizetése” - rendezték a dolgot. A bányász, idős Engler György a következő évben is küldte az 5 mázsa szenet, és fiából jó zenész lett, aki a kottán kívül megszerette a zenekarvezető leányát, a jókedélyű és szorgalmas Margitot is, akit feleségül kért.

Puchler Henrik gyerekkorától kísérte a falu kisbíróját, Túróczi bácsit, amikor kido-bolta a község híreit. Ő már gyerekkorától dobos akart lenni, és a legboldogabb akkor volt, amikor Túróczi bácsi átadta neki a

dobverőket. Henrik dobolt, a kisbíró meg elmondta „közhírré tétetik” kezdetű mondókáját. A dobos Henrik is a zenészcsaládba került, feleségül kérte a zenekarvezető Erzsébet lányát. Henrik révén a rokon Kisvölgyi Antal is a zenekarral került kapcsolatba, és szinte észrevétlenül formálódott a családi együttes. A fénykép egy mogyorósbányai lakodalomban muzsikáló Schmidt zenekarról készült. A zenekarban Tóni bácsi fia, veje és vejének rokona muzsikált. A képen balról jobbra Kohl Jakab, Puchler Henrik, (egy ismeretlen zenész), Kisvölgyi Antal, Kohl Jakab fia, ifj. Schmidt Antal és idős Schmidt Antal látható.

Nehéz válogatni a több fényképből, amelyeken sok jó zenészbarátot látunk együtt muzsikálni. A környező községek sok emlékezetes lakodalmán muzsikáltak.

Egy alkalommal két esküvő is volt Csolnokon. Az esküvőkön, az egyik helyen Schmidt Antal, a másik helyen pedig Sturcz Lőrinc zenekara muzsikált. Mind a két he-

lyen a zenekarok szinte vetélkedésszerűen muzsikáltak, és felejthetetlenné tették a násznép örömnepét. Amikor Schmidt Antal a zenekarvezető otthon a táskájából az asztalra öntötte a menyasszonytáncnál kapott fizetséget, azt mondta zenésztársainak „Üljetek ide és nézzétek fiúk, ennyi pénzt még sehol sem kerestünk.” A gyerekek is

várták a lakodalmi muzsikálásból hazaérkező apát, mert mindig jutott a lakodalmi süteményekből nekik is.

Egy gyönyörű májusi verőfényes, vasárnapi ébredésre a család tagjai ma is jól emlékeznek. A vasútállomásról a Kálvária dombon keresztül haza igyekvő zenészek az ébredő falunak a dombtetőről olyan gyönyörű ébresztőt trombitáltak, amelynek szépségére ma is nagy élményükként emlékeznek. Sok-sok leányvári esküvői menetben látjuk a jókedvű muzsikosokat. Szólni kell a dorogi Bohner fiúkról. Antal, Ferenc és Péter több lakodalmi együttesben is muzsikált a leányváriakkal. Mikor másnap folytatódott a muzsikálás a fiúk Schmidt Antaléknál aludtak egy pár órát, hogy azután újra felvidítsák a tovább mulatozó sokaságot. Bartl János, Lapó Ödön, Paxián János, Cseresnyés Ferenc, Hauber Ferenc, Janositz György, Pusenyák József, Kohl Jakab is sokszor muzsikált Tónibácsival és Lencibácsival. Schmidt Antal egy-egy zenekari meghívás után elkezdte összehozni a zenészeket. Dorogra, Csolnokra, Tátra ment, hogy összeválogassa a zenészeket. Volt, akinek a részére hangszert is kölcsön kért ismerős zenésztársaitól. Személyesen intézte az egy-egy bál engedélyezéséhez szükséges adminisztrációt (rendőrségi, tűzoltósági zenélési engedélyek.) A nős ember báli meghívókat is ő címezte meg és családtagjait kérte azok kihordására. A sokrétű aprólékos munka mellett a kottakészítés, a gyakorlás, tanulás a zenekari próbák állandó feladatot jelentettek számára. A zenélés szépsége, egy-egy sikeres bál vagy lakodalmom, a dalos jókedvű társaságok öröme kárpótolta őt minden fáradságáért. A Schmidt lányok szép énekhangja minden éneklő közösség díszé volt. A dalolás örömét otthonról kapták. Ez is egy többlet hozadéka egy gazdag zenei életútnak.

Schmidt Antal alig múlt 40 éves, mikor gyógyíthatatlan betegsége miatt nyugállományba helyezték. Hosszas betegsége során kórházból kórházba került. Nagyon szeretett volna még élni, de utolsó kórházba kerülésekor már maga mondta „Én már ide vissza nem jövök.” 49 évesen hagyta itt népes családját és zenésztársait, tisztelőit. Zenésztársainak gyászmuzsikája kísérte utolsó útjára a leányvári temetőbe. Akkor még általános volt az a szép hagyomány, hogy a temetés befejeztével a temető kapuján kívül egy szép indulóval vettek végső búcsút az elhunyt társuktól a zenészek. Talán így üzenték meg az égieknek, hogy szeretett társuk zenéjével indult a Mennyországba vezető útjára is.

Sturcz Lőrinc, az egykori levantezenekari társa vette át tőle a stafétabotot. Lenci bácsi zenei pályafutása egy érdekes történettel kezdődött. A fiatal legény Budapest-Rákospalotán tanulta meg a kalapos mesterséget. Mestere jó hangú énekesként rendszeresen szereplője volt a különböző hangversenyeknek. Az éneklés és a zene szeretete olyan szenvedélye volt, hogy a műhelyében tanuló legényeket is zenetanulásra bízta. Ennek költségeit is fizette, és lehetővé tette számukra a zeneiskolai tanulást. Munkájuk a kora reggeli órákban kezdődött és a délutánja már mindenkinek szabad volt. A zeneiskolában szorgalmasan tanult. Szívesen foglalkoztak a fiatal tanulóval, mert nagyon jó hallása és zenei érzéke volt. Később mestere egy színházi zenekarba is elvitte őt muzsikálni. Az otthonnal való kapcsolata rákospalotai tanuló és segéd korában is állandó volt. Huszonévesen már a leányvári levantezenekar trombitásaként muzsikált. Testvére, Sturc Tamás is vele együtt zenélt.

A kalapos mesterség biztosnak tűnő egzisztenciáját elmosta az 1929-33-as évek világgazdasági válsága. Lőrinc hazajött Leányvárra és az Ásványörlő és Festékgyártó Rt. leányvári üzemében (a későbbi MŰKÖ üzem) lett generátorkezelő, majd 1943-tól a dorogi szénbányáknál dolgozott és bányászaként került nyugdíjba. Zenei anyanyelvét a családjából hozta. Felmenői között apai és anyai ágon is (Pregitzer) voltak zenészek. Schmidt Antal korai halála után ő maradt a leányvári zenészek szervezője. Zenekarában sok környékbeli jó zenész muzsikált. A dorogi Bohner fiúkkal és az állandóan jókedvű Bartl Jánossal, de a régeik közül még a két Heintz testvérrel, Jánossal és Bálinttal, valamint Hoffbauer Györggyel is muzsikált. Sok szép dallamot – ő úgy mondta – „transzpónált” különböző hangszerekre. A németországiak a 60-as évektől kezdtek hazalátogatni, akik az itthoni lakodalmakon az ő együttesének zenéjére érezték magukat ismét a régi Leányváron. Sokan mondták neki: „Ha tudásoddal kint muzsikálnál, nagy

zenész lehetnél.” Ő jól érezte magát itthon is.

Csolnokon, Piliscsében és Piliscsabán sok esküvőn muzsikáltak. A fényképen egy leányvári esküvő után látjuk a zenekart balról jobbra: Bohner Antal, Weißenburger Antal, Szabó(?), Bohner Péter, Lappó Ödön, Bartl János, Bohner Ferenc és Sturcz Lőrinc. Budakeszire 12-en mentek muzsikálni, hogy a báli nagyteremben megfelelő legyen a hangerő. Kottás könyvét átlapozva sok polka kottáját olvashatjuk. Egy tucat női névvel jelölt polkát, úgy, mint Éva, Irén, Ilonka, Borbála, Lujzi... Sok kottán a víz elmosta a tintát és nehezen láthatók a hangjegyek. Az akkori bálók kezdésekor a vendéglők bejáratánál három hangulatos indulót játszott a zenekar. Az őszi – tavaszi időszakban egy kisebb eső vagy ködszitalás nyomai tették alig olvashatóvá az egyes kottákat. Több szlovák polka, keringő és a 60-as 70-es évek slágerei. (Egy Duna-parti csónakházban, Tavasszal kell a szerelem, Nem adlak másnak...) Csárdás egyveleg a legnépszerűbb dalokból. A szórakoztató zenéhez sorolt divatos műdalok mellett muzsikájukban mindig volt az igazi zenei anyanyelvűkhöz tartozó értékekből, amelyet a tapasztaltabb zenészek már kotta nélkül is jól tudtak. Próbájukat Lenci bácsi házában tartották. A jó időben, a környék házaiban is örömmel hallgatták a házuk tágas erkélyén tartott próbákat. Az ő muzsikás éveikben még május elsején zenés ébresztővel köszöntötték falunk lakóit.

Sturcz Lőrinc zenekarvezető 18 évvel élte túl Schmidt Antalt és az ő személyében folytatódtak a legjobb leányvári zenei hagyományok. A bányászzenésztől a dorogi bányászzenekar vett végső búcsút a leányvári temetőben.

A csönd utáni újraéledést Schmidt Antal és Sturcz Lőrinc nevelt fiataljai vállalták. Az első próbálkozásuk után már egy kisebb nyilvános szereplésükre is sor került. Schmidt Ferenc pozánon, Eifert Mihály harmonikán, Schiszler Bálint dobon, ifj. Engler György és ifj. Schmidt Antal trombitán muzsikáltak. A Leányka kisvendéglőben (az akkori Muskátli kisvendéglő) egy termelő-szövetkezeti zárszámadáson való zenélésre kérték a fiatalokat, de szerepeltek öregek napján és más kisebb ünnepségeken is.

Aztán az újabb szunnyadó zenei élet után 1997-ben Gyarmati György vezetésével megalakult a Leányvár Sramli, amelynek története napjainkba nyúlik. Az ő történetük már az Internetről olvasható, zenéjük onnan is hallgatható. De örömmel venném, ha a lelkes közösség maga szólna az alakulás motivációjáról, körülményeiről, folyamatos munkájuk gondjairól és sok-sok sikeréről, mert bizonyára ennek is vannak érdekes, érdeklődésre számot tartó részletei, amelyek maholnap feledésbe merülnek.

Írásomban felhasználtam:

- Robert Rohr: *Glanzpunkte aus dem Musikleben der Ungarndeutschen c. tanulmányát*

- Ifj Engler Györgyné (született Schmidt Margit), ifj. Schmidt Antalné (született Schiszler Gizella), Puchler Henrikné (született Schmidt Erzsébet) és Sturcz Tamás közléseit.

- A fényképeket Puchler Henrikné, Lappó Károly és Sturcz Tamás kölcsönözte.

Mindnyájuknak köszönettel tartozom.

Leányvár, 2013. április 5.

Dr. Szakmár János

„Táplálékok legyen gyógyítók!”

Sárgarépa

Serkenti az emésztést, tisztítja a májat. Erősíti a pangó epe és a felesleges zsírok kiürítését, csökkenti a koleszterin szintet, enyhén vizelethajtó hatású. Kivételesen magas az A-provitamin tartalma.

Tartalmaz A-, B-, C-, D-, E- és K-vitamint, sok ásványi anyagot, foszfort, káliumot, kalciumot és nyomelemeket, melyek erősítik a csontokat és a fogakat.

A sárgarépa magas fehérje- és ásványi anyag tartalma miatt előnyös a bőr, a haj és a körömök számára.

Retek

„Reggel méreg, délben éték, este orvosság.”

Nyugtató, méregtelenítő, tisztító, vizelethajtó hatású. Segít felfúvódás esetén, tisztítja a gyomrot és a májat (a májzsírosodás gyógyszere).

Epe- és légúti betegségek kitűnő gyógyítója. Megelőzi és gyógyítja a bőrbetegségeket, ízületi gyulladást, daganatmegelőző hatású. Stabilizálja a vérnyomást. Sok C-, B1-, B6-vitamint, vasat, káliumot, kalciumot, foszfort és magnéziumot tartalmaz. Zsenge leveleiből finom saláta készíthető. Alapost tisztítás után hámozás nélkül fogyasztható. Legértékesebb a fekete retek.

Saláta

Fontos tavaszi vitaminforrás. Enyhe hashajtó, hűsítő, nyugtató hatású, álmatlanság ellen is kiváló. Nyersen, ecet nélkül fájdalomcsillapító. Gazdag B1-, B2- és C-vitaminban. Fontos ásványi sókat, főleg kalciumot és foszfort, sok béta-karotint, folsavat és vasat tartalmaz. Fontos táplálék kismamák, illetve gyermeket tervező nők számára.

Torma

Vérkeringést élénkítő, emésztést elősegítő, fertőtlenítő hatású növény. Illóolaja részben a vizelettel választódik ki, így segíthet a hólyaghurut kezelésében (illóolaj tartalma a gyökereinek reszelésekor szabadul fel). A torma baktérium-, gomba- és vírusölő. A bőrön át is jól felszívódik. C-vitamint, kalciumot, nátriumot és magnéziumot tartalmaz.

A reszelt torma mézzel keverve, napi háromszor 1 kanál, légcsőhurut, hörghurut, nátha, vastagbél-, hólyag-, vesemedence-gyulladás esetén kitűnő gyógyító táplálék.

Anyakönyvi hírek

Megszületett:

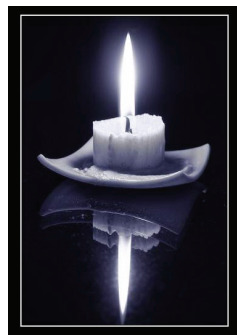
Kovács Nóra és Berta Gábor fia, Vince (2013.03.21.)

Elhunyt:

Id. Nagy Imréné (2013.03.18.)

Klotz Jánosné (2013.03.27.)

Köszönetnyilvánítás

*„Elcsitul a szív, mely értünk dobogott,
Pihen a kéz, mely értünk dolgozott,
Számunkra Te sosem leszel halott
Örökké élni fogsz, mint a csillagok.”
(Váci Mihály)*

Ezúton mondunk köszönetet Mindazoknak,
akik szeretett Édesanyám – Klotz Jánosné – temetésén
megjelentek,
s mély fájdalomunkban Velünk Őszinte szívvel osztoztak.
Szerető leánya és családja

Születésnapjukat ünnepelték:

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk a március hónapban kerek
évfordulót ünneplő születésnaposoknak.

Kovács István (60)

Schnell Pálné(90)

Boldog Születésnapot!

Impresszum

Leányvári Újság – Leinwarer Zeitung – Leányvár község lapja – Megjelenik minden hónapban – Lapzártá: minden hónap ötödikén – Kiadja: Piliscsév – Leányvár Körijegyzőség Leányvári Kirendeltsége – Sokszorosítás: FÉBÉ Kft. – Megjelenik 260 példányban – Főszerkesztő: Misik Hajnalka – Szerkesztő: Dr. Szakmár János – Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban – Hirdetések árai: egy oldal 12.000 Ft + Áfa, fél oldal 6.000 Ft + Áfa, negyed oldal 3.000 Ft + Áfa. Lakossági apróhirdetések közzététele ingyenes. Tördelés: Mihelik István – www.miev.hu

Elérhetőség: leanyvariuj sag@freemail.hu. Észrevételeiket, kérdéseiket a Polgármesteri Hivatalban elhelyezett gyűjtőládán, valamint a Leányvári Újság e-mail címén keresztül juttathatják el a szerkesztőségnek.

ISSN 2060-4874

2013. április